

వి. దచ్ఛేవిచ్

రంగురంగుల చేపలు

Betta splendens

Barbus spes (Odessa-Barbe)

Cichla cyanoguttatum

Badis badis

Julidochromis ornatus

Carassius auratus auratus

Metynnis hypsauchen

Aphyosemion walkeri

Trichogaster trichopterus
spec. gold

Enneacanthus obesus

Trichogaster "cosby"

Pterophyllum eimekei

Barbus conchoni

Xiphophorus helleri

Lebistes reticulatus

Brancydanio rerio

వి. ద-చ్ కేవి-చ్

రంగురంగుల

చేపలు

“రాదుగ”
ప్రచురణాలయం
మాస్కో

ఫోటోలు రచయితవి

డిజైను: ఎల్. ఒర్లోవ

అనువాదం: ఆర్వియార్

RS - 15P00

రకరకాల యిళ్లు వున్నాయి: కొయ్య యిళ్లు, యిటికల యిళ్లు. మంచుతో కట్టిన యిళ్లు, సిమెంట్ కాంక్రీట్ యిళ్లు. కాని యిప్పుడు మీరు కలుసుకోబోయే ప్రాణులు వుంటున్న యిల్లు మొత్తం గాజుతో నిర్మించినదే. గాజు నేలతోటి, గాజు గోడలతోటి కట్టినదే. అద్భుత కథల్లోని యిళ్లు మాదిరి దీనికి కిటికీలా లేవు, తలుపులా లేవు.... దీన్ని ఆక్వేరియమ్ అంటారు.

ఆక్వేరియమ్లో నానా రకాల చేపలా వుంటాయి. పెద్దవి - మీ చేతికంటే

పెద్దవీ; చిన్నవి - గోటికంటే చిన్నవీ. వాటిల్లో యెక్కువ భాగం ఉష్ణ దేశాలవి. చాలామంది ఆ దేశాలని దర్శించలేదు కూడా. అక్కడికి వెళ్లగలిగిన వాళ్లకి కూడా నదుల్లో యీదే ఆ చేపలని గుర్తించడం సులభం కాదు - అవి యెలా బతుకుతున్నాయో, వృద్ధి చెందుతున్నాయో గమనించడం మాట సరేసరి. ఆక్వేరియమ్లలో అయితే మనం ప్రతి దాన్నీ చూడగలం. ఆ చేపలని పరిశీలిస్తూ వాటిని గురించి అనేక ఆసక్తి కరమైన విషయాలని తెలుసుకోగలం. అవి యెలా ఆహారం తీసుకుంటాయో, యెలా గుడ్లు పెడతాయో, సంతానాన్ని యెలా చూసుకుంటాయో తెలుసుకోగలం.

కత్తి తోక

కత్తి తోక చేపకి తోక కత్తిలాగా బారుగా వుంటుంది. అందుకనే దానికి ఆ పేరు వచ్చింది. యిది దక్షిణ అమెరికాలో చిన్న కుంటల్లో వుంటుంది. వేసవిలో కుంట యెండి పోతే అది పొడి నేలమీదనుంచి మరో కుంటకి పోతుంది.

అది స్ప్రింగులా చుట్టుకుంటుంది. కత్తి తోకని లీవరులాగా వాడుకుని కొంచెం గెంతుతుంది. దండిగా నీళ్లున్న చోటికి వచ్చే దాకా యీ రకంగా గెంతుకుంటూనే పోతుంది. యీత యీదేటప్పుడు కత్తి తోకని ఒక చుక్కానీ లాగా ముందుకు పోయేటందుకు వాడుతుంది. బొమ్మలో దీనికి ఒకే కత్తి వుంది గాని, ఒక్కో అప్పుడు రెండు, మూడు అయిదు కూడా వుంటాయి.

రంగురంగుల గుంపు

రంగురంగుల గప్పీల గుంపు కనిపించినప్పుడు యెటు వేపు చూడాలో మీకు తెలియదు. చిన్నగా, చలాకీగా వుండే యీ చేపలు యెప్పుడూ కదులుతూనే వుంటాయి. యిలాంటి తళతళలాడే, అందమైన చేపల్ని పెంచడానికి ఆక్వేరియమ్

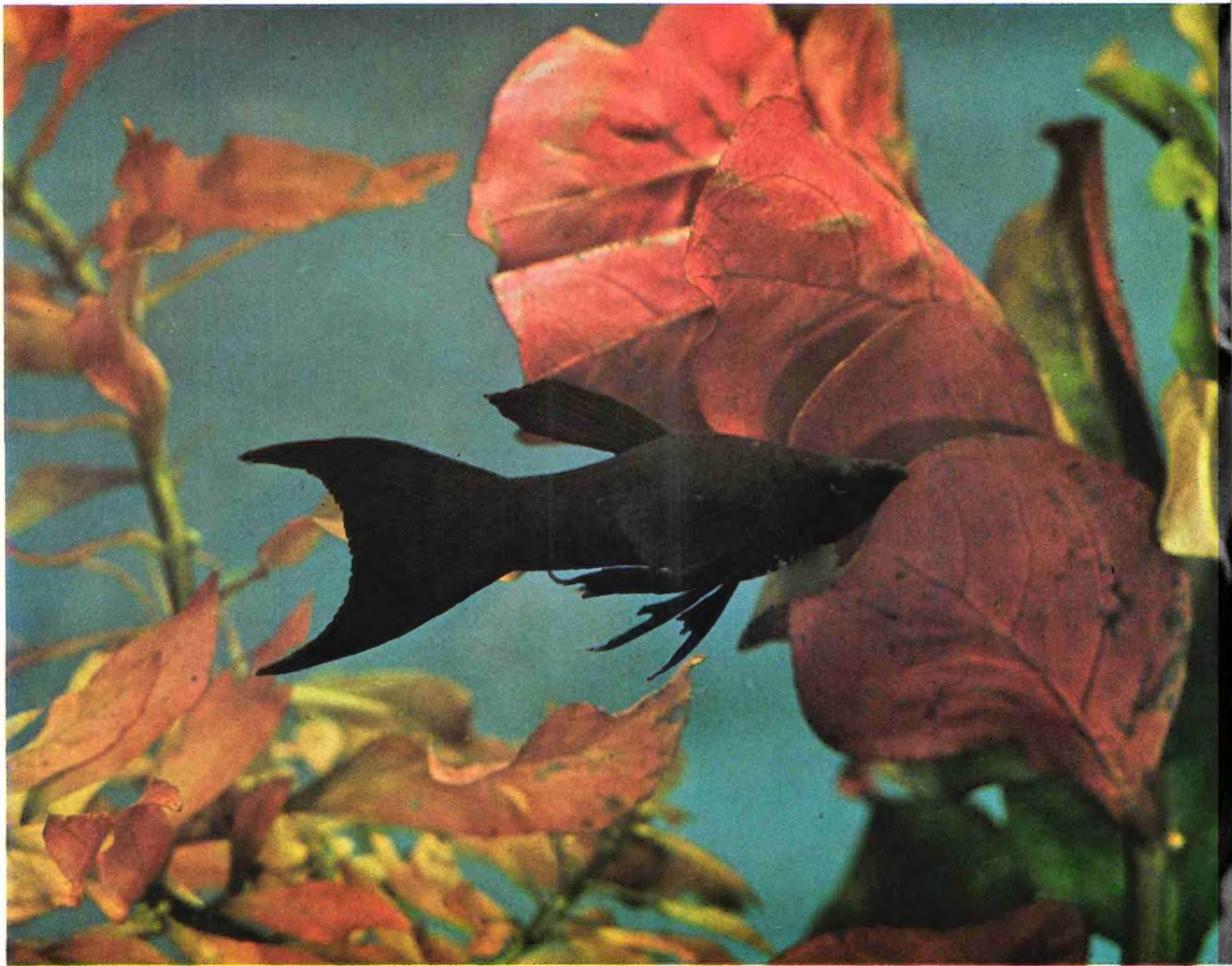

ప్రియులకి చాలా శ్రమ అయింది. స్వస్థలమైన దక్షిణ అమెరికాలో కూడా రంగురంగుల గప్పీ చేప ఓ రకంగా అరుదుగానే వుంటుంది. అక్కడ మామూలుగా యిది వెలి బూది రంగుతో చాలా చిన్న రెక్కలున్నదిగా వుంటుంది. పెద్ద చేపల కంటబడి, అవి తనని బైటకి లాగకుండా వుండేందుకే అలా చేస్తుంది.

కర్రిరంగు చేప

ఆక్వేరియమ్ మొత్తంమీద కర్రి మోలీ చేపకంటే
నల్లగా వుండేవి కనబడవు. దీని చిన్న పిల్లలు కూడా
నల్లగా చలాకీగా వుంటాయి. అవి పుట్టిపుట్టగానే
ఆహారం వెతుక్కుంటూ పోతాయి.

కర్రి మోలీ నదుల్లో వుంటుంది. కాని ఒకో
అప్పుడు దీనిమీద అతి సూక్ష్మంగా వుండే క్రిములు
దాడి చేస్తాయి. అప్పుడది సముద్రంలోకి యీదుకుంటూ
పోతుంది.

ఆ సూక్ష్మ క్రిములు ఉప్పు నీటికి చచ్చిపోతాయి.
మళ్ళీ మన చేపలు నదిలోకి వచ్చేస్తాయి.

బంగారు గౌరామీ

బంగారు గౌరామీకి రొమ్ము దగ్గర రెక్కలకి బదులుగా నిడుపాటి మీసాలుంటాయి. అవి చేతులకి మల్లే యెప్పుడూ కదులుతూనే వుంటాయి. తనకి యేదేనా ఆసక్తికరమైనది కని

పిస్తే, అదేమిటైందీ పసికట్టడం కోసం యీ చేప మీసాల్ని ముందుకు చాస్తుంది. నాచు తగిలినా, ఆక్వేరియమ్ గాజు గోడల స్పర్శ తగిలినా, చిన్న నత్తగుల్లలు తగిలినా లేకపోతే వేరే మరో చేప తగిలినా యిది “నమస్కారమండోయ్” అన్నట్టు మీసాలతోటి తడుతుంది.

జలగర్భంలో దీవి

యీ అందమైన చేపకేసి చూడండి: ముత్యాలు పొదిగినట్టుగా వుంది.
బహుశా అందుకనే దీనికి ముత్యాల గౌరవీ అనే పేరు వచ్చింది.

గుడ్లు పెట్టే కాలం వచ్చిందనుకోండి. యిది నీళ్లలో కొట్టుకువచ్చే
ఆకుల్ని అలముల్ని పోగు చేసి నోట్లో గూడు కట్టుకుంటుంది. ఆ ఆకుల్ని

అలముల్ని గాలి బుడగలతో యేర్పడే నురగతో అతికి వుంచుతుంది.
ఆ గూడు చిన్న దీవిలా తయారవుతుంది. యీ గౌరవీ తన గుడ్లని
అందులో దాస్తుంది. అప్పుడవి నీటికి కొట్టుకుపోకుండానూ వుంటాయి,
వేరే చేపలకి భోజనం కాకుండానూ వుంటాయి. అప్పట్నుంచి గుడ్లలో
నుంచి పిల్ల గౌరవీలు బయటికి వచ్చే దాకా కాపలా వుంటుంది
యిది.

జగడాలమారి

జగడాలమారి చేపలు చాలా నదురైన రంగుతో
వుంటాయి. అన్ని రంగుల్లోనూ వుంటాయి: ఎరుపు,
నీలం, ఆకుపచ్చ. యివి మంచి ధాటీగా వుండడం వల్ల
వీటికి జగడాలమారి అని పేరు వచ్చింది. పేచీ లేకుండా

యివి కలుసుకోవు. యివి ఒక దానిమీద ఒకటి దాడి
చేసి, ఒక దాని రెక్కల్ని మరొకటి పీలికలుగా చీల్చేస్తూ
ఒక దాన్ని ఒకటి కొరక ప్రయత్నిస్తాయి. అలా అని
కొంప ములిగిపోదు, రెక్కలు మళ్ళీ పెరుగుతాయి.
ఎక్కువగా గాయపడే ఒక్కగా నొక్క విషయమూ
యితర చేపల ముందు వీటి ఆత్మాభిమానం.

గాజు చేప

యీ చేప తన అస్థిపంజరం కూడా మీకు కనిపించేటంత పారదర్శకంగా వుంటుంది. నీళ్లలో దీన్ని కనిపెట్టడం కష్టం. నాచులోకి గనకపోతే మొత్తంగా అదృశ్యం అయిపోతుంది. వాడి కోరల శ్రతువు పక్కన యీదుతూ కలవరపడి పోతుంది. తేలిపోయే అస్థిపంజరం కనిపిస్తోంది తప్ప చేప యేదీ! యీ చేపని

యిదివరకే యేదో తినేసిందేమోలే అని అది అనుకుంటుంది. ఆ కొల్లగొట్ట వచ్చిన ప్రాణి యీ అస్థిపంజరాన్ని చూసి తిన్నగా యీదుకుంటూ పోతుంది. గాజు చేప సరిగ్గా దాని సంగతి కోసమే నిరీక్షిస్తోంది కదా. తన రెక్కల్ని విదుల్చు కుని, తోక ఆడించి, తన ఆహారం కోసం ఓ పురుగుని పట్టుకుందుకు యీదు కుంటూ పోతుంది. నదిలో యీ ఆహారం వేట అంత తేలికైంది కాదు, పై నుంచి ఆహారం సరఫరా చేసే ఆక్వేరియమ్లో లాగా.

మాయ చేప

యిదో మాయ చేప. యిది ఉష్ణ దేశాల్లో,
మెరక కుంటల్లో, పడియల్లో వుంటుంది. వేసవి
కాలం వచ్చినప్పుడు యీ కుంటలు యెండిపోయి
యీ చేపలు నాశనం అయిపోతాయి. కాని తొల

కరి చినుకులు పడగానే మళ్ళీ ప్రత్యక్షం అవు
తాయి.... అవి ఎక్కడినుంచి వచ్చాయి? వీటి
గుడ్లు కుంట అడుగున చెమ్మ బురదలో కొన్ని
నెలల పాటు నీళ్ల అవసరం లేకుండా వుండ
గలవటం. తొలకరి చినుకులు పడగానే గుడ్లు మళ్ళీ
నీళ్లలోకి వచ్చి చిన్న పిల్లల్ని పొదుగుతాయి.

సంచారం చేసే చేప

దీనికి కళ్లు చేదిరే రంగు వుంది. అందుకని దీన్ని నీలి గలారిన్ అని పిలుస్తారు. యివి తరుచుగా చెట్ల తొరలో కనిపిస్తాయి. అయ్యో రాతా! అవి అక్కడికెలా వెళ్లాయండీ? పక్షుల సాయంతో. పక్షులు పురుగుల కోసం వేటాడుతూ మెరక కుంటల్లో నడుచుకుంటూ పోతాయి.

బంద వాటి కాళ్లకి అంటుకుంటుంది. ఆ బందలో నీలి గలారిన్ గుడ్లు వుంటాయి. పక్షికి తన ఆహారమైన పురుగు కనపడగానే చెట్టు తొరలోని తన గూటికి ఎగిరిపోతుంది కదా. అక్కడ కాళ్ల బురద దులుపుకుంటుంది. ఆ గుడ్లు కూడా దాంతోబాటు రాలి చిన్న చేపల్ని పొదుగుతాయి. వానలు కురిసిం తర్వాత ఆ తొరలో చిన్న కుంట యేర్పడ్డం, అందులో పిల్ల గలారిన్లు యీత్తూ వుండడం కనిపిస్తాయి.

నియాన్ టెట్రా చేప

దక్షిణ అమెరికాలోని చిన్న చిన్న నదుల్లో యీ చేపలు గుంపులు గుంపులుగా వుంటాయి. ఉష్ణ మండలపు అరణ్యం నదిమీద హరిత చాందినీ లాగా వుంటుంది. ఆకులు సూర్యరశ్మి కూడా చొచ్చుకు పోలేనంత దట్టంగా వుంటాయి. నీళ్లు నల్లగా వుంటాయి. యీ చేపలు చీకట్లో వుండడానికి

అలవాటు పడ్డాయి. తమ శరీరాలమీద వున్న కాంతివంతమైన నీలపు చారలవల్ల ఒక దాన్ని ఒకటి గుర్తు పట్టడానికి అలవాటు పడ్డాయి.

ఓ సూర్య కిరణం చొచ్చుకు పోగలిగిందా అది నీళ్లని కాంతివంతం చేస్తుంది. యీ చేపల చార నగరపు వీధిలో రాత్రి పూట వెలిగే నియాన్ అడ్వర్ టైజ్ మెంట్ లాగా మెరుస్తుంది. అందుకనే దీన్ని నియాన్ చేప అంటారు.

సిందూర వర్ణపు టెట్రా చేప

యీ చేపకి కూడా నియాన్ చార
వుంది. కాని దానికి తోడు దీని కడుపు
ఎర్రని ఎరుపు రంగుతో వుంటుంది.
సూర్యకాంతి దానిమీద పడితే అది కణ

కణమండే బొగ్గు కణికలాగా లేదా క్రిస్టల్
మస్ చెట్టుమీది కొవ్వొత్తిలాగా వెలుగు
తుంది. మొత్తం ఒక గుంపంతా వుంటే
చూడ్డానికి భలే బాగుంటుంది — నల్లని
నీళ్లలో దీపాల వరసలాగా మెరుస్తూ,
తళతళలాడుతూ వుంటే.

పిల్లివాటం చేప

పిల్లివాటం చేప కదలకుండా విశ్రాంతి తీసుకుంటూ అడుగున యిసకమీద పడుకుంటుంది. మీసాలూ కళ్ళూ మాత్రం కదుపుతూ వుంటుంది. దీనికి తన చుట్టూతూ వున్న ప్రతి దాంట్లోనూ ఆసక్తే. అది కింద పడుకుందన్నంత మాత్రాన దానికి ఆకలెయ్యదని కాదు.

దీనికి కదుపులో కామన్న గంతులేసినప్పుడు పురుగుల కోసం వేటాడుతూ యిసకని తొలిచేస్తుంది. రాళ్ల కింద, చెట్ల వేళ్ల కింద తాలుస్తుంది. బురదని కలచడం ప్రారంభించగానే నీళ్లలో మేఘ కల్లోలం పుట్టిస్తుంది.

యీ మేఘ కల్లోలం యెంతో మందంగా వుండి అసలు పిల్లివాటం చేపే కనిపించదు. ఓ మేఘం అడుగున కదులుతున్నట్టుగా వుంటుంది.

వజ్రపు చేప

మా ఆక్వేరియమ్‌లో వజ్రపు
చేపలు కూడా వున్నాయి.

అవి “వజ్రం” అనే పేరుకి
అన్ని విధాలా అర్హమైనవే. అవి

వజ్రాల్లాగా అచ్చం ఇంద్రధనుస్సులోని
అన్ని రంగుల్నీ మెరిపిస్తాయి.

చురుగ్గా చలాకీగా వుంటూ
అవి, నీళ్లలోకి విసిరేసిన గుప్పెడు
హోరల్లా మెరుస్తూ దూసుకు
పోతాయి.

తోకమీద కిరీటం

ఆక్వేరియమ్ ప్రేయులు గద్ద చూపు
వాళ్లు. రాజులు ధరించేలాంటి కిరీటం
ఆకారంలో యీ చేపకి తోక వుందని
గమనించి దీనికి చక్రవర్తి చేప అని

పేరుపెట్టారు. మెరకగా వున్న నాచులో
యీ చేపలు ఓ గుంపుగా వుంటే,
మీరు వాటికిగా ఆ చేపల్ని గుర్తించలేరు:
తోకల్ని మాత్రం గుర్తించగలరు. మను
షులు గుంపుగా, అందరూ కిరీటధారులై,
షికారు వెడుతున్నట్టు వుంటుందది.

చిన్నదే, కాని మెరిక

ఆకుపచ్చని నాచు నేపథ్యంలో ఎర్రటి కళ్ళన్న యీ లేత పసుపు రంగు చేప చాలా అందంగా వుంటుంది. దీన్ని లెమన్ ట్రెటా అంటారు, రూపాయి నాణెంకంటే కొంచెం పెద్దది అంతే. కాని చురుగ్గా, చలాకీగా వుం

టుంది. దీన్ని పట్టడం సులభం కాదు, దీనికి జల గర్భపు నాచు దారులన్నీ తెలుసు. అక్కడికి దూసుకుపోతుంది. యిది అంత మెరికలాగా వుండకపోతే కొంప దగ్గర దీనిపాట్లు వుండేవి. యేమంటే దీనికంటే పెద్దవైన శత్రువులు దీన్ని గుటకాయ స్వాహా చేసి వుండేవి. కాని యీ చేప తప్పించు కుని బయటపడి మన ఆక్వేరియమ్ కి శోభ కలిగిస్తోంది.

చేపల విశాంతి

ముచ్చటైన చేప గుబురు కింద దాంకుంది. అక్కడ కదలకుండా మెదలకుండా నుంచుంది. ఎండ తగలకుండా దాంకుని వుండచ్చు లేకపోతే బెదిరిందో. అదీ కాకపోతే వూరికే విశాంతి తీసుకుంటూ వుండచ్చు. చేపలు మనకి

మల్లే నిద్రపోవు. అవి కొంచెం సేపు యీదడం మానే స్తాయంతే. సుఖంగా, యేకాంతంగా వుండే చోటుని చూసు కుంటాయి. అక్కడ యీ ముచ్చటైన చేపలాగా ఒక్క రెక్క కూడా ఆడించకుండా నిశ్చలంగా నుంచుంటాయి. మీరు దాన్ని దాటుకుని పక్కన పోవచ్చు, కాగడాలాగా మండే దాని తోక లేకపోయినట్టయితే.

నిండు తూటా

నీళ్లలో అంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది. ఒక్క చేప కూడా కనిపించడం లేదు. వున్నట్టుండి ఓ చారల చేప దూసుకు వస్తుంది తూటాలాగా. అది ఆహారం కోసం పోయింది. తిండానికి యేదేనా దీని కంటబడి

నట్టాయనా, వడిసెల క్రమించి వదిలినట్టుగా, యిది ఒక్క కుదుపుతోటి ధనామని దూసుకు వచ్చేస్తుంది. అలాంటి కుదుపులతోటే ఆహారం సమీపించే దాకా పోతుంది. కాని కడుపు నిండిందో, నీళ్ల నాచులో నిమ్మకు నీరెత్తినట్టుగా యీదుకుంటూ పోతుంది. దీని రెక్కలు మాత్రమే కొట్టుకుంటూ వుంటాయి.

కాంగో టెట్రా చేప

యీ చేప ఆఫ్రికా ఉష్ణ ప్రాంతంది. కాంగో నదిలో శత్రువుల బారినుంచి పారిపోవడానికి అలవాటు పడింది. అంచేత వేగంగా యీదగలిగేది అయింది. యిప్పుడు ఆక్వేరియమ్‌లో వుండవచ్చింది. యిది మోటారు బోటులాగా అటూ యిటూ

దూసుకుపోతుంది — విశ్రాంతి కోసం ఆగితే గాని దీన్ని సరిగా చూడలేనంత వేగంగా. దీన్ని పట్టుకోవాలంటే పెద్ద వలని పెట్టాల్సిందే. చిన్న వలలోనుంచి చటుక్కున యివతలికి దూటేస్తుంది. యిది అటు పక్కకీ యిటు పక్కకీ మగ్గం లోని ఆసులాగా జారిపోతూనే వుంటుంది. మీరు యెంత తదేకంగా చూసినా సరే దీని జాడే కనిపించదు.

వానదేవుడి సాయం

యీ హార్లెక్విన్ చేప మొట్టమొదటి
సారి ఇండొనీషియా నుంచి వచ్చినప్పుడు
ప్రతివాళ్లకీ యిష్టంగానే వుంది. కాని
దీన్ని ఆక్వేరియమ్లో పెంచడం ఎవరివల్లా

కాలేదు. పొదగక ముందే గుడ్లు నాశనం
అయిపోయేవి. అప్పుడు వాన నీళ్లల్లో
పెంచడం ప్రయత్నించారు — యీ ప్రయ
త్నం నెగ్గింది! గుడ్లలోనుంచి పిల్ల చేపలు
వచ్చి పెద్దవయాయి. మొత్తానికి వీటిని
పెంచ మొదలెట్టారు అన్నమాట.

ఇంద్రధనుస్సు చేప

క్రిస్టమస్ చెట్టులాగా అలంకారం చేసిన ఆకుపచ్చ నాచు ఆకేరీ యమ్లో మీకెప్పుడైనా కనిపిస్తే ఆశ్చర్యపోకండి. ఆకేరీయమ్లో ఇంద్ర ధనుస్సు చేప వుందన్న మాట. సన్నని పోగులమీద పారదర్శకంగా వుండే చిన్న బుడగలతోటి చెట్లని అలంకరించేవి అవే. కాని ఆ బుడ

గలు ఆట వస్తువులూ కాదు, అలంకారాలూ కావు. అవి గుడ్లు. ఇంద్ర ధనుస్సు చేప వూహ వున్న చిన్న చేప. యిది తన గుడ్లని వేలాడదీసి, వాటి ముందు సంతోషంగా యీదుకుంటూ వుంటుంది. చిన్న పిల్లలు బయట పడగానే త్వరలో యిది సంబరం చేసుకుంటుంది. కాని యీ లోపున ఆ గుడ్లు అలా వేలాడుతూ వుంటాయి, అలల తాకిడికి వూగుతూ ఇంద్రధనుస్సులోని అన్ని రంగులనీ చిమ్ముతూ.

ఆక్వేరియమ్లో వుండే సాగసుకత్తె

మరుగుజ్జు గౌరామీ మంచి సాగసైన
చేప. దీని ముదురు నీలపు ఛాతీ కోటు
కింద చొక్కలా వుంటుంది. కోటే ఎరుపు,
లేత నీలం గడులతో వుంటుంది. పూర్తిగా

యెదిగిన తర్వాతనే వేగంగా యీదడం నేర్చు
కున్నాకనే దీనికీ అందమైన రంగు వస్తుంది.
యిది చిన్నగా వున్నప్పుడు వేరేగా వుంటుంది:
బూడిద రంగుగా, సాదాగా, శత్రువులు
దీన్ని చూడ్డం కష్టం అయేట్టుగా
వుంటుంది.

జరరాగ్ని యెక్కువ వున్న చేప

నల్ల పద్మరాగం చేప జరరాగ్ని
మహా ఎక్కువగా వుండే చలాకీ అయిన
చిన్న చేప.

మీరు నీళ్లలోకి ఆహారం పడేస్తే

యీ చేప తక్షణం అక్కడికి వచ్చేస్తుంది.
యితర చేపలు అక్కడికి చేరే లోపునే
యిది కొన్ని పురుగున్ని స్వాహా చేసేసి
వుంటుంది. అది అంతలా తినడం
వల్లనే అంత వేగంగా పరిగెడు
తుందేమో.

కాపుదలగా వుండే చారలు

యీ చేపలు ఇండోనేషియానుంచి, సుమత్రా దీవినుంచి వచ్చి నవి. అందుకని సుమత్రా చేప అని పేరు వచ్చింది. సుమత్రాలో బోలెడు ఎండగా వుంటుంది. తేటగా వుండే నీళ్లల్లో యిలాంటి చేపల గుంపుని సులభంగా చూడగలం.

యీ చేప పసుపుచ్చ రంగుతో వుంటుంది. శరీరంమీద నల్లని చారలు వుంటాయి. యీ రంగువల్ల యిది శత్రువుల బారినుంచి దాంకోగలదు. యిది కిందకంటా యినకలోకి పోయి, అక్కడ వున్న నాచు మొదళ్లలో చోటు చూసుకుంటుంది. అక్కడ దీన్ని మీరసలు కనిపెట్టనేలేరు. పసుపుచ్చని యినకలో నల్లని నాచు మొదళ్లు యీ చేప వంటిమీది చారల్లాగానే వుంటాయి సరిగ్గా.

రెల్లు మధ్యలో

యిది ఒక దేవతా మత్స్యం. యీ చేప అమజోన్ నదిలో రెల్లు మధ్యలో వుంటుంది. రెల్లు దట్టంగా పెరుగుతుంది. వాటి కాండాల మధ్యకి పోవడం సులభం కాదు. కాని దేవతా చేపలు యధేచ్ఛగా లోపలికి బయటికి యీదుకుంటూ పోతాయి.

యేమంటే వాటి శరీరాలు పూర్తి చదునుగా వుంటాయి. అవి తేటగా వుండే నీళ్లల్లో ఆడుకోడానికి వస్తాయి. కాని శత్రువు పొడ సొకగానే రకామని వెనక్కి రెల్లులోకి పోతాయి. ఒక సారంటూ అక్కడికి పోయాయో కంచె వెనక వున్నట్టే సురక్షితంగా వుంటాయి. వాటి శత్రువులు చూస్తూనే వున్నా దగ్గరికి రాలేవు. దాంతోటి అవి కడుపు మాడ్చుకుంటూ వెనక్కి పోవాల్సిందే.

నీటి అడుగున లాగుడు బండీ

యా చేపలు కూడా చదునుగా, గుండంగా
మినప అట్టుల్లా వుంటాయి. వీటిని చక్రం చేపలం
టారు. చక్రం చేపలు అద్భుతమైన తల్లిదండ్రులు.
వీటి పిల్లలకి సరిగ్గా యీదడం రానప్పుడు యివి వాటిని

మోస్తాయి. యిందు కోసమని చెప్పి ఆ పిల్లలని
తల్లిదండ్రులకి సంధించే ప్రత్యేకమైన పోగులు వుంటాయి.
వాటిని మొయ్యడం ఆడచేపకి కష్టం అయినప్పుడు అది
మొగచేప దగ్గరికి యీదుకుంటూ పోయి దులుపు
కుంటుంది. వెంటనే యీ పిల్లలు మొగచేప శరీరంమీదకి
మారిపోతాయి, “యిక నీ వంతు” అన్నట్టు.

రుచిగానే వుంది, కాని చాలదు

అకుపచ్చ నాచు మధ్య, సరిగ్గా ఉపరి
తలం కింద “నల్ల చార ఎర్ర తోక కణిక”లు
దాంకుని వుంటాయి. శరీరంమీద నల్లని చారలున్న
ముచ్చటైన చేపలు యివి. పురుగుల్ని చూస్తూ

యివి గంటల కొద్దీ తోకలపైన నిలబడి వుంటాయి.
నీటిపైన గాలిలో అవి బోలెడు వుంటాయి.
ఓ పురుగు నీటిపైన రాసుకోవాలంటే, ఓ
“కణిక” చేప ఒక్క ఉదుట్టు అక్కడ తయారవు
తుంది. దాన్ని కబళిస్తుంది. ఎంత రుచిగా
వుందది!

“అన్నిటికంటే తెలివైన చేప”

శీర్షాసనం వేసే చేప యెక్కువ టైము శీర్షాసనం వేస్తూనే గడుపుతుంది. బురదలో పురుగుల కోసం వేటాడుతూ కలచడానికి యిదే మహా సౌకర్యమైన పద్ధతి. యీ విధానానికి యిది యెంతగానో అలవాటు పడిపోయి, కడుపు నిండుగా వున్నాగానీ అలానే వుండిపోతుంది. అందుకనే యిది “అన్నిటికంటే తెలివైన చేప” అని మనం

వేళాకోళం చేస్తాం. యేమంటే దీని తల చాలా బరువుగా వుండి కిందికి దిగలాగేస్తుంది.

శీర్షాసనం వేసే యీ చేప గుడ్లు గట్టి పెంకు లోపల పెట్టేసి వుంటాయి. పిల్లలు అస్తమానూ వాటిని చీల్చుకుని రాలేవు. ఓ చిన్న చేప బయట పడ్డానికి తన్నుకు లాడుతూ, దిక్కు తోచకుండా వుండే గుడ్డు ఒక్కో అప్పుడు మీకు ఆక్సే రియమ్ లో కనిపిస్తుంది. అలా జరిగినప్పుడు ఓ సూది తీసుకుని గుడ్డుని పొడిచి చిన్న చేప పిల్లని యివతలికి తెస్తాం.

చుక్కానీ, తెడ్డు

యా చేపలు బాణంలాగా వుంటాయి. బాణం దూసుకు పోయినంత వేగంగానూ యీతాయి. దీని రెక్కలు చుక్కానీలాగా, తెడ్డలాగా కూడా పనిచేస్తాయి. ఒకో అప్పుడు బ్రేకులాగా కూడా తయారవుతాయి. ఆగాలనుకోగానే యిది వాటిని విసన కర్రలా చాచి రకామని ఆగిపోతుంది. దీని బ్రేకులు పనిచేశాయి.

యివి చాలా సార్లు దీన్ని కాపాడతాయి. యేదేనా దీన్ని తరుముకొస్తూ వుంటే, యిది నాచులోకి దూసుకుపోయి అక్కడ రపామని ఆగిపోయి, దాంకుంటుంది! జడత్వ శక్తి సూత్రం దీన్ని తరుముకొచ్చే దాన్ని ముందుకు తోసుకుపోతుంది. అది వెనక్కి యీదుకుంటూ వస్తుంది, వేగం తగ్గి మెల్లిగా వచ్చేటప్పటికి బాణం తోక యెక్కడికి పోయిందీ దానికి అంతు చిక్కదు. యిదిగో యిక్కడే వుంది అనిపిస్తుంది. దాంతోటి మరో దాన్ని వేటాడుతూపోతుంది అది.

జాగ్రత్తగల తల్లిదండ్రులు

మణి చేప నిదానంగా, తను గొప్పదైనట్టుగా ఆక్వేరియమ్‌లో యీడుతుంది. గుడ్లు పెట్టే టైము వచ్చేటప్పటికి, యిది తన చోటు వెతుక్కుని, ఒక రాతిమీద గుడ్లని పెట్టి వాటికి కాపలా వుంటుంది. మరే యితర చేపనీ దరి చేరనివ్వదు. పహారా స్థలాన్ని

వదిలి వెళ్లదు ఒక్క ఆహారం కోసం తప్ప. అప్పుడు మగచేప తన వంతు కాపలా కాస్తుంది ఆడచేప తిరిగి వచ్చేటంత దాకా. ఆ రకంగా అవి వంతుల వారీగా, మమకారం వున్న తల్లిదండ్రుల్లాగా, పహారా కాస్తాయి. వాటి పిల్లలకి యే చేపేనా హాని చెయ్య తల బెట్టిందో యిక దానికి మూడినట్టే. యిక మళ్ళీ అలాంటి పని చెయ్యకుండా నాలిక కరుచుకునేటంతటి దెబ్బ తింటుంది అది.

గుడ్డు — సురక్షితంగా

యీ చేప పేరు మనం గుర్తుపెట్టుకోలేనంత పెద్దది — దీన్ని స్యూడోట్రాపియస్ అరేటస్ అని పిలుస్తారు. జిత్తులమారి చిన్న చేప యిది. మిగతా చేపలనుంచి దాచివుంచడం కోసం అన్నెప్పి యిది తన గుడ్లని నోట్లో పెట్టుసుకుని వన్నెండు రోజుల పాటు మూతి బిడాయిం

చేసుకుంటుంది. తిండి తినడానిక్కూడా తెరవదు. యెంత చిక్కిపోయి, కడుపు మాడిపోయినాగానీ నోరు తెరవదు. యీ సమయంలో యిది కింది దవడ అడుగున గుడ్లని దాచడం కోసమని చెప్పి ఒక ప్రత్యేక సంచీని కూడా పెంచుతుంది. గుడ్లు అక్కడ వున్నాయని ఖాయంగా తెలిసే దాకా యిది ఆకలితో మాడుతుంది కూడా. అప్పుడు గుడ్లు జేమంగా వుండి, లాభంగా పిల్లల్ని పొదుగుతాయి.

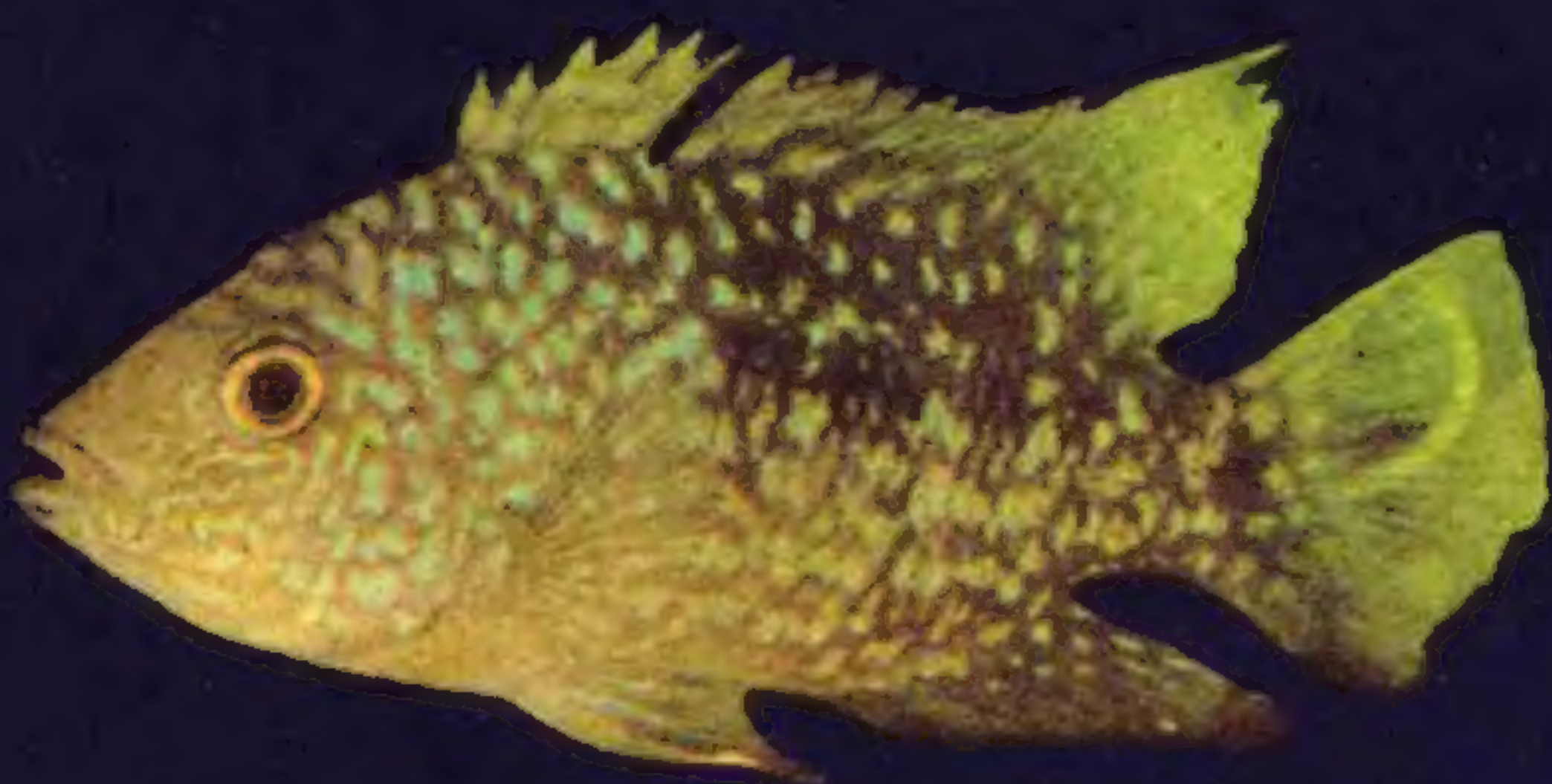

Betta splendens

Barbus spes (Odessa-Barbe)

Cichlasoma cyanoguttatum

Badis badis

Julidochromis ornatus

Carassius auratus auratus

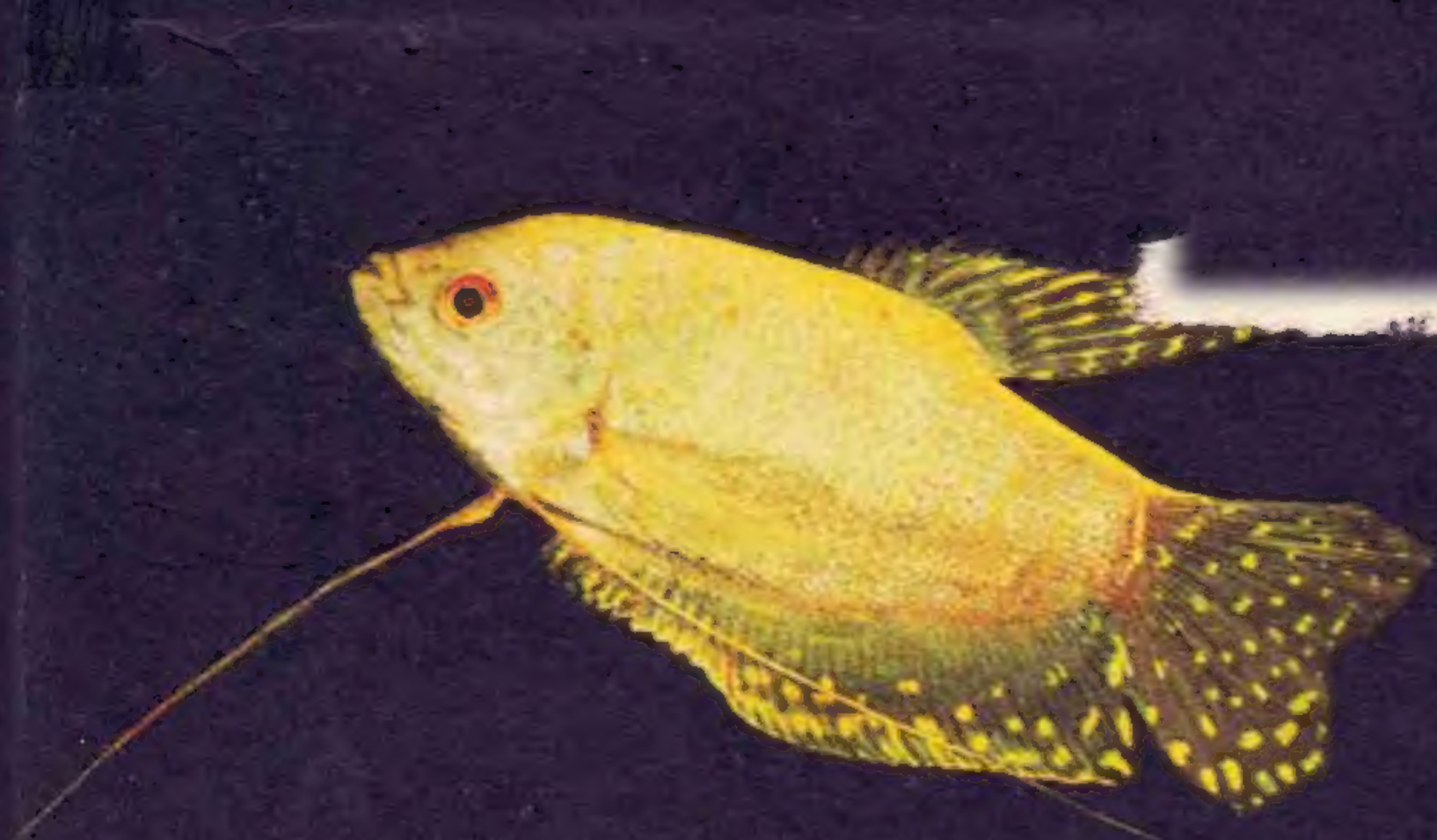

Metynnis hypsauchen

Aphyosemion walkeri

Trichogaster trichopterus
spec. gold

Enneacanthus obesus

Trichogaster "cosby"

Pterophyllum eimekei

Barbus conchoni

Xiphophorus helleri

Lebistes reticulatus

Brancydanio rerio

“రాదుగ”
ప్రచురణాలయం
మాస్కో-

В. Дацкевич
ЦВЕТНЫЕ ПЛАВНИЧКИ
На языке телугу

V. Datskevich
MULTI-COLOURED FINS
In Telugu

© తెలుగు అనువాదం “రాదుగ” ప్రచురణాలయం, 1986
సోవియట్ యూనియన్ లో ముద్రింపబడింది

ISBN 5-05-000926-X